

Město Ústí nad Orlicí
18. zasedání zastupitelstva města
konaného dne 15. 9. 2025

I N F O R M A C E V E D O U C Í H O O D B O R U

Předkladatel: Ing. Lucie Felgrová, vedoucí odboru školství, kultury, sportu, cestovního ruchu a propagace

Materiál projednán: v Radě města Ústí nad Orlicí dne 4. srpna 2025

Obsah sdělení: **Novela školského zákona**

Zpráva:

Dne 28. května 2025 schválila Poslanecká sněmovna novelu zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), kterou následně 3. července 2025 podpořil i Senát. 17. července 2025 byla novela podepsána prezidentem republiky.

Novela školského zákona přináší 2 zásadní změny pro zřizovatele škol a školských zařízení:

- 1. Přesun financování nepedagogických pracovníků ze státu na zřizovatele**
- 2. Slučování škol**

1. Přesun financování nepedagogických pracovníků ze státu na zřizovatele

Od 1. ledna 2026 se zavádí nový systém financování nepedagogické práce ve školách a školských zařízeních.

Stát bude financovat výhradně pedagogickou práci.

Obce budou nově financovat nepedagogickou práci (např. školníky, kuchaře či administrativní pracovníky) a dále **většinu ONIV** (např. vybavení prvňáčků a dětí přípravných tříd, učebnice, učební pomůcky, vzdělávání učitelů či exkurze). Ze státního rozpočtu se budou nadále pokrývat pouze výdaje spojené s výukou plavání na ZŠ (nyní součástí ONIV).

Podpůrná opatření charakteru pedagogické práce, jako jsou asistenti pedagoga, psychologové, speciální pedagogové a další učitelé, budou i nadále financována ze státního rozpočtu.

Přesun financování nepedagogických prací směrem ke zřizovatelům bude kompenzován navýšením daňových podílů krajů a obcí.

Při stanovení počtu žáků se pro účely propočtů bude vycházet z dokumentace škol ve stavu k 30. září školního roku, který bezprostředně předchází běžnému roku. U DDM, školní jídelny a družin se bude vycházet ze stavu k 31. říjnu školního roku, který bezprostředně předchází běžnému roku.

Zákon upravuje pouze převod financování, pracovně-právních vztahů se novela netýká, v této oblasti není nutné nic měnit. Nepedagogičtí pracovníci mohou i nadále zůstat zaměstnanci školy, a kromě zdroje financování se nic nezmění. Je rovněž možné, aby některé nepedagogické pracovníky zaměstnávala přímo obec jakožto zřizovatel. Třetí možností je zajištění nepedagogické práce dodavatelsky na základě uzavření smlouvy s dalším subjektem, a to buď u jiné organizace zřizované stejným zřizovatelem (např. městské technické služby) nebo u externí firmy (nejčastěji účetnictví, BOZP).

Účinnost této změny je dnem 1. ledna 2026.

Odbor ŠKCP vyčíslil předpokládané minimální roční výdaje spojené s touto změnou na cca 37.300.000 Kč, z toho roční výdaje na nepedagogické pracovníky činí cca 36.000.000 Kč (v částce nejsou započteny odměny, jako nenároková složka mzdy) a roční výdaje na ONIV činí cca 1.300.000 Kč.

Při výpočtu jsme vycházeli z platových výměrů nepedagogických pracovníků k 1. lednu 2025 (bez odměn) a z výše ONIV v roce 2025.

Vzhledem k současným probíhajícím jednáním vlády se dá předpokládat, že dojde od 1. ledna 2026 k určitému navýšení platových tarifů nepedagogických pracovníků a tudíž, že reálně je pro rok 2026 nutno počítat s částkou kolem 40 mil. Kč na nepedagogické pracovníky.

2. Slučování škol

Nově obec, která zřizuje právnickou osobu s činností MŠ nebo ZŠ, případně kombinací těchto činností, musí zajistit, aby každá z těchto právnických osob měla alespoň jednou za poslední tři roky k 30. září minimální počet 180 dětí nebo žáků.

Pokud uvedené pravidlo nebude naplněno, bude mít obec povinnost právnické osoby s činností školy sloučit, aby uvedenou povinnost splnila.

Požadavek na minimální počet 180 dětí/žáků se neuplatní v případě obce, která zřizuje pouze jednu právnickou osobu vykonávající činnost MŠ nebo ZŠ, případně kombinaci těchto činností.

Požadavek na minimální počet 180 dětí/žáků je třeba plnit nejpozději od 1. ledna 2029, tzn. pro zavedení nové právní úpravy platí přechodné období tří let, tedy tři po sobě jdoucí termíny 30. září (rok 2025 až 2028). V tomto období musí obce vyhodnotit, zda každá z jejich školských právnických osob alespoň jednou k 30. září v letech 2026, 2027 nebo 2028 dosáhla minimálního počtu 180 dětí/žáků. Pokud některá právnická osoba tuto podmínku k 30. září 2028 nesplňuje, musí být sloučena s jinou nejpozději do 31. prosince 2028.

Příklad:

- Obec zřizuje právnickou osobu vykonávající činnost MŠ (90 dětí), právnickou osobu vykonávající činnost ZŠ (700 žáků) a právnickou osobu vykonávající činnost MŠ (200 dětí) → podmínka splněna není.
- Řešení: Obec může sloučit právnickou osobu vykonávající činnost MŠ (90 dětí) s libovolnou z dalších dvou jí zřizovaných právnických osob (neplatí tedy, že je nutné sloučit například obě MŠ dohromady).

V případě, že právnická osoba s činností MŠ a ZŠ, nebo s kombinací těchto činností nenaplní ke stanovenému datu podmínku minimálního počtu 180 dětí, dojde k výmazu školy ze školského rejstříku.

Je stanoveno přechodné období: zákonné požadavky musejí obce splnit v období od 1. ledna 2026 do 31. prosince 2028. V tomto období musí obce vyhodnotit, zda každá z jimi zřizovaných právnických osob s činností školy alespoň jednou k 30. září v letech 2026, 2027 nebo 2028 dosáhla minimálního počtu 180 dětí/žáků. Pokud některá právnická osoba stanovenou podmínku k 30. září 2028 nenaplní, musí být sloučena s jinou nejpozději do 31. prosince 2028.

Školský zákon rozlišuje tzv. sloučení či splynutí škol (§ 127):

Sloučení – jedna ze slučovaných škol je stanovena jako tzv. nástupnická organizace, ostatní školy zaniknou. Nevyhlašuje se konkursní řízení na ředitele – ve výkonu funkce pokračuje ředitel nástupnické organizace. Ředitel zaniklé organizace končí ve funkci, protože organizace zanikla. Práva a povinnosti zaniklé školy, včetně práv a povinností z pracovněprávních vztahů, přechází na nástupnickou organizaci.

Splynutí – všechny organizace zaniknou a vznikne jeden zcela nový právní subjekt. Všichni ředitelé organizací končí ve funkci a vyhlašuje se konkursní řízení na ředitele nového právního subjektu. Práva a povinnosti zaniklých škol, včetně práv a povinností z pracovněprávních vztahů, přechází na nově vzniklý právní subjekt.

Při plánování časového harmonogramu slučování škol je nutno vzít v úvahu, že se bude muset měnit rejstříková kapacita škol. V tuto chvíli platí, že žádosti o změnu rejstříkové kapacity přijímá Pardubický kraj pouze do 30. září – vždy na následující školní rok. Pokud nedojde ke změně ze strany kraje, tak nejdříve termín pro slučování přichází v úvahu 1. ledna 2028, resp. 1. září 2027 (v září 2026 požádáme o změnu v rejstříku a od následujícího školního roku 2027/2028 by změna byla platná).

Přehled počtu žáků – školní rok 2025/2026

Škola/školské zařízení	Počet žáků
Mateřská škola Ústí nad Orlicí, Pod Lesem	44
Mateřská škola Ústí nad Orlicí, Sokolská	43
Mateřská škola Ústí nad Orlicí, Černovír	20
Mateřská škola Klubíčko Ústí nad Orlicí, Dělnická	109
Mateřská škola Ústí nad Orlicí, Na Výsluní	88
Mateřská škola Ústí nad Orlicí, Heranova	105
Mateřská škola Ústí nad Orlicí, Knapovec	20
Mateřská škola Ústí nad Orlicí, Nerudova	23
Základní škola Ústí nad Orlicí, Bratří Čapků	675
Základní škola Ústí nad Orlicí, Komenského	396
Základní škola Ústí nad Orlicí, Třebovská	190
Základní škola Ústí nad Orlicí, Školní	43

Kritéria, která je nutno vzít v potaz při rozhodování o slučování škol:

- počet žáků,
- predikce budoucího demografického vývoje, zejména u MŠ v okrajových částech města,
- lokalita / územní blízkost,
- návaznost během vzdělávacího procesu (přechod z 1. stupně na 2.stupeň s ohledem na spádovost, návaznost MŠ – ZŠ),
- zajišťování stravování (některé školy zajišťují stravování pro jiné MŠ či ZŠ, navazuje na to optimalizace financování nepedagogických pracovníků),
- možnost sdílení některých pozic nepedagogických pracovníků – možnost úspor pro zřizovatele.

Navrhovaný časový harmonogram slučování škol:

- 09/2025 – 08/2026 - příprava, návrh řešení a diskuze s řediteli
- 12/2026 – 08/2028 - schválení slučování v ZM, realizace vybraného řešení
- 09/2028 (školní rok), resp. 31.12.2028 (kalendářní rok) – účinnost sloučení